

Текст Марија Калика "Машта ради свашта" пружа низ егзотичних погледа на левицу. На пример, каже Марио Калик да је Милошевићева политика била "онолико левичарска колико су у том тренутку омогућавале објективне историјске околности". Што значи - шта? Да је Милошевић, као у неком лошем вицу, баратао са левицом и десницом као са робом на ринфуз, дакле, одмерио је мало левице, таман колико се могло, а онда остало узео десницу, колико је морало. Али, то није политика, то је опортунизам. А то што се често једно замењује другим јесте један велик проблем, но чини се не толико велик да би Марио Калик на исти обратио пажњу.

Даље, Марио Калик пише о националистичком отпору глобализацији: "Наравно да овај отпор није артикулисан као аутентично, сам тим, радикално леви, али да ли то значи да је он безвредан? Шта је уопште радикално у томе оспоравати оне које иначе оспоравају империјалне снаге и њихови домаћи промотери, борити се против оних против којих се иначе боре евроатлантски империјалисти, који ваљда треба да буду главни противник 'сваког правога левичара'?"

Шта је радикално у оспоравању противника модерног капитализма (не пристајем на Каликов народњачки жаргон у ком се модерни капитализам идентификује са "империјалним снагама" јер се ту прелако и прекратко хоће изједначити нешто што се не може изједначити, империјализам и капитализам)?

Већ Карл Маркс (а то би Калик требало да зна ако хоће да се представља као левичар) има одговор на то у Капиталу : капитализам се до сада најуспешније сукобио са идеологијом "крви и тла", са традицијом, са обичајима.

Већ је довољно индикативно што један такав самопрокламовани "борац против империјализма" какав је Марио Калик замењује "капитализам" са "империјалне снаге", чиме већ пада на пред-капиталистички ниво, да онда уопште не чуди његово идентификовање сваког анти-американизма или анти-капитализма са левицом. Али се онда ту јасно помаља оно што Калик мисли кад каже "левица". А то илуструје и следећи

део из његовог текста: "Он (Владан Миланко, оп. В.М.) не увиђа да на дневном реду историје није револуционарна класна борба у свом директном облику, већ је просто реч о томе да се преко одбране нације од напада контрареволуционарних, либералних елита, домаћих и страних, уопште очувају потенцијали за будућу непосредну класну борбу."

Тако, Марио Калик је одвагао, и израчунао да је од једног глобалистичког пројекта ипак бољи овај повратак на идеологију "крви и тла", на партикуларизам, јер некако, каже Калик, она чува потенцијал за будућу класну борбу. Само, није јасно како га чува, ако уопште не пристајемо на овај глобалистички пројекат, већ се враћамо на пред-модерни пројекат који заступају националистичке струје?

Занимљиво је и како Марио Калик прво пише против мог идентификовања Милошевићеве политике као низа опортунистичких гестова, да би онда оправдавао исти тај опортунизам: "Али, нажалост, то није била објективна историјска могућност. Јачање националне традиције, па чак и национализма, након слома социјалистичког пројекта крајем 80-тих година прошлог века, заједничка је карактеристика свих некадашњих социјалистичких земаља. Тај процес био је увелико објективна историјска тенденција. Тако се десило и у Србији, односно Југославији. Милошевић није могао да не изађе у сусрет овој тенденцији, нарочито када су у Хрватској и БиХ победиле националне странке у оквиру српског националног корпуса."

И онда се на ово надовезује Каликова одбрана катастрофичности, где се он позива на левичарску традицију (на коју се позива крајње опортуно, јер му, на пример, измиче да је Лењинова политика водила до тога да Русија изгуби рат), и то му служи као аргумент. Што исто не чуди, не чуди Каликова неаргументативност, јер он ту показује и то да не успева да мисли теорију као теоријску праксу, већ каже да "прави левичар и мисли и ради истовремено", па испада да је, по Калику, јединство теорије и праксе нешто што није прожето, већ се просто обавља упоредо. И читав Каликов текст, кад се мало боље погледа, врви од ових здраворазумских, "реалних" процена. А то је нешто чему нема места у једној, па да се позовем на Бадјуа, инвенцији политике каква би требала да се обавља у једној правој политичкој анализи.

Да се позабавим и оним што сам, по Калику, "измаштао". Калик каже да нисам довољно обратио пажњу на текст Милорада Вучелића о ком сам претходно писао, јер у том тексту (који у антрфилеу има следеће: „'Никада мања група неодговорних Срба није донела тежу и погрешнију одлуку против интереса читавог српског народа. Ово што сте ви урадили јесте криминогени чин', Милошевићева порука Радовану Караџићу и Ратку

Младићу.“) се не говори о злочинама које су починили Младић и Караџић, већ о потписивању Венс-Овеновог плана.

Када сам писао о овоме, писао сам о тактици која се променила, тактици која је до сада налагала да се поричу злочини, а сада хоће да каже да је Милошевић неко ко није имао никакве везе с њима, да су Младић и Караџић на своју руку чинили злочине сасвим независно од Милошевићевог режима. Па нека се ради и о потписивању Венс-Овеновог плана или о нечему трећем, кад се у антрфилеу има ово, што сам још једном овде навео, онда се зна куда се иде; није потребно да нам неко црта било шта, јер јасно је да се сугерише Милошевићево разилажење с Младићем и Караџићем које онда имплицира Милошевићеву потпуну неодговорност за злочине ових.

Ради се ту о тактици, баш као што је и тактички потез то што се у наставку овог Вучелићевог текста, у новом броју Печата, пише о Милошевићу као о некоме ко, иако је, каже се ту, био комуниста итд., није био противник цркве. И шта је то онда друго него једно, додуше слабо због тога што је нескривено опортунистичко у свом додворавању разним струјама, тактизирање којим се хоће приказати Милошевић као неко ко ипак није био толико лош као што се иначе сматра.

Затим, Марио Калик има примедбе на моје разумевање филма Апокалипса сада Френсиса Форда Кополе. Калик пише да сам погрешно детектовао да пуковник Курц хоће да се његова тајна мисија у Камбоџи појави као јавна, и да о томе нема речи у филму. Наравно, када Вилард, војник послат да уклони Курца, обавештава војнике који су му додељени да иду у Камбоџу, они су изненађени и преиспитују његово наређење, и онда га прихватају тек кад им он стави до знања да су његова наређења дошла од самог војног врха. Значи, Курц је у Камбоџи, и Курц ратује са комунистима у Камбоџи, али Америка не сме себи да дозволи да се америчке снаге јавно појаве у Камбоџи, што им прети ако Курц настави своје успешне кампање.

Даље, да се присетимо и оног дела када се на почетку филма слуша глас пуковника Курца са траке, када Вилард добија мисију, а где Курц говори како мрзи лажи ових на врху. И ту мисли на лажи и на лицемерје од онога да војницима не дозвољавају да напишу fuck на хеликоптерима а дају им наређења да пале и убијају, до највеће лажи, што је у филму то да војном врху не одговара Курцов ангажман, као што им одговара, само не у толикој мери.

Треба се сетити и краја филма где Вилард каже да је убио Курца, али не зато што су ови то од њега тражили. Не знам шта Марио Калик мисли, зашто Вилард то говори, зашто је Вилард убио Курца не зато што су од њега тражили да то уради већ баш упркос томе што су то тражили, ако не баш зато што је Курц истина тог и таквог реда и поретка коју ови хоће да "гурну под тепих".

На овом трагу, поменуо бих још, јер није јасно из Каликовог текста да "срце таме" није неки мој песнички излет, већ се ради о наслову романа Џозефа Конрада по ком је рађен Кополин филм. И код Конрада и код Кополе "срце таме" је управо мрачна истина поретка.

На крају, да се још осврнем на лажирање које Калик спроводи када пише о томе што сам писао поводом интервјуа са Младеном Козомаром у Печату . Калик се прави да није јасно из мог текста да нисам ја приговарао Козомариним ставовима (а њима се заправо нисам уопште ни бавио), већ да сам писао о томе како је интервју с професором Козомаром пласиран у

Печа

ту

као крајње несувисло кокетирање с једним филозофом. Тако да, и да су Бадју или Жижек у питању, имао бих исти приговор. Али нећу пуно о овом лажирању, да не бих квариио репутацију реалисте Мариа Калика.

Напоменућу још да би много интересантније било полемисати са неким као што је Марио Калик не о томе да ли је и како је Милошевић умешан у злочине Караџића и Младића, да ли је заблуда да СРС има леви потенцијал (sic!), да ли је недељник Печат оправдан у својој катастрофичности, већ о томе колико такве као што је Калик чини срећним ангажман разних невладиних организација, све заједно са Б92 телевизијом, јер, ефективно, они су, чувајући у свом лепом сећању Милошевићеву политику, као нешто од чега нису могли да се отргну и да се идентификују на други начин осим преко опозиције Милошевићевој политици, чак и када је прошло скоро десет година од пада Милошевићевог режима, допринели томе да се појави у друштву место за тако нешто као што је

Печат .

Сада су ваљда сви срећни, јер НВО сектор је показао да нас је оправдано плашио тиме да ће се СПС-СРС вампир вратити или да никад заправо није ни отишао, док је "левичарско-патриотска" коалиција СПС-СРС-... (кога већ неко као Марио Калик ту убраја), срећна што се неко њима бавио све ово време, сада још срећнија јер се, чини им се, враћа на сцену, макар преко гласила као што је

Печат

. О томе би вредело причати, о симбиози анти-милошевићевских и милошевићевских струја, о симбиози анти-глобализма и глобалног капитализма, те о левом дискурсу ком, како Калик каже, "објективно није време", а ком "није време" баш зато што, уместо да

Кад реалиста узвраћа ударац

Пише: Владан Миланко
недеља, 04 мај 2008 19:25

имамо левицу, имамо "патриотску", "анархо-либералну" итд. "левицу", која се јако лепо сналази с једном од оне две струје.

Никад није време, рекао би неко као Калик, иако се зна да *per definitionem* (опет се позивам на Бадјуа) револуционарни догађај никад "није на време"; увек дође или прерано или прекасно, и баш зато јесте догађај који успева да дезинтегрише постојеће структуре и да стварно буде револуционаран.